

Nro. 43.

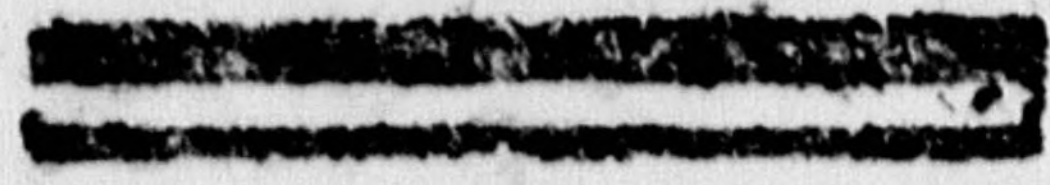
A' FELS. R. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Majusnak 30-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek és Környülállások.

I. Olasz Országban.

Dijonba lett meg érkezésekor, avval ketseg-
tette a' fő Conzul az udvarlására ment Fr. Ge-
neralitást, hogy ő e' folyó Májusnak 15-ik nap-
jáig *Génua* városát az ostrom alól fel szaba-
dította. De nemcsak bé nem tellyesithette ezen
igiretét, sőt *Mélas* fő vezérünknek 17-ik Majusi
tudositása szerént, a' mellyet a' *Lattermann* Re-
gimentjéből való *Salomon* nevű Kapitány által
küldött ide a' Fels. udvari hadi Tanátshoz, már
Génua városának a' kültsát, *Szavonát* is ki fa-

tsarták a' Cs. K. győzedelmes seregek az azon szabad Köz Társaságot ufurpáló Francziák kezéből.

Cs. K. General - Major Gr. St. Julien Ferencz egy részről, más részről *Buget* Fr. Generalis közt Majus 15-ik napján kötött Capitulationnak következő czikkelyei vóltanak: 1) hogy az ott lévő Fr. katona őrizet a' következett napon, dél után három órakor, szokott hadi betsüllettel, fegyverével, bagazsiájával együtt, muzsika szó alatt, és lobogó zászlókkal a' Szavonai kastélyból költözzön ki, rakja le a' vár előtt való mezőségen a' fegyverét, 's adja magát hadi fogságra. A' tiszteknek óldal fegyvereik, lovaik, bagazsiáik a' köz embereknek a' tarisznyáik meg fognak hagyattani. Azok, a' kik a' fegyvert viselők közé nem tartoznak, ha Francziák vissza mehetnek hazájokba, ha Olaszok terjenek vissza honnyaikba. — Ellenben a' seborvosok, a' beteg, és sebes katonáknak gyógyításokra hátra maradnak. — 2) A' tisztek bagazsiáiknak el vitelekre szükséges szekerek fognak adattatni. — 3) A' hátra maradó betegekkel, és sebesekkel úgy fognak banni, a' mint tsak az emberiség hozza magával, hanem meg gyógyulások után, mint szinte az egészségesek, ők is hadi fogságra fognak vitetni. — 4) Az azon kastélyban találtató fogoly Auszriai tisztek, mihelyt a' győzedelmesek oda bé mennek, úgy tartattassanak, mintha fel tseréltettek vólna. — 5) Ezen Capitulationnak kéz alá írá irással leendő meg-erőssítetése után, mindjárt kezesek küldessenek egymáshoz, 's adattassék által a' várnak kapuja az Auszriai truppoknak. 6) Azok a' planumok 's irások, a' mellyek azon erőlléget, és annak meg erőllitetését tárgyazzák, nem különben az ott találtatandó ártilléria, munitiók 's több efélék, adattassanak azon személyeknek által, a' kik azoknak által vételekre oda

küldettni fognak. — *Költ Szavonában Majus 15 ik nappán 1800. észendöben — Gr. St. Julien Ferencz, Cs. K. Generalmajor, Buget Frantzia Generál.*

Jegyzés. Buget Fr. Generál azt kívánta Gr. St. Julien Generálisunktól, hogy azon Fr. örizet ne küldetessék Német Országba, hanem maradhasson meg Olasz Országban, 's leg első legyen a' feltseréltetésben. Erre akként felelt nevezett vitéz Generálisunk, hogy azon Szavónai Fr. katoná örizet csak addig maradhat Olasz Országban míg a' commandirozó Generalis más intézeteket nem tétet; a' mi feltseréltetését illeti, azt maga is kész leszen ő fiettetni.

Mennyit vesztettek legyen a' Francziák a' Szavónai kastélynak töllök lett el vétetése által, kitéttik *Suchet* Fr. General Lajtinántnak azon leveléből, a' mellyet ő a' Szavónai Fr. katoná örizet Commendansának, *Buget* brigada Generálnak Aprilis 27-ik napján küldeni igyekezett, de katonáinktól elfogatott. Ebben a' szempillantásban vettem, így ír *Suchet*, polgár Generál, a' Kigyelmed 26-ik Aprilisi levelét: Nagyon megijedtem, a' midőn értesemre esett volna, hogy az ellenség körül kerítette, és a' városból is kiszorította Kigyelmedet. — Hogyha az ellenség mingyárt onnan ki nem megy, köteles leszen Kigyelmed, és én is parantsolom, a' lakosoknak megmondani, hogy fel fogja lakhelyeiket gyújtani. — Küldje Kigyelmed a' haszontalan kenyérévőket a' Szavónai lakosokhoz, egyedül a' viaskodható népet tartsa meg a' varban, annyi eleséget vigyen ki a' városból; a' mennyi a' katonaság számára szükséges leszen, minden takarékoslag vétet volna a' Kigyelmed mostani környülállásai közt — Minden ellenséggel való egyetértést meg kell tilalmazni, és példásan meg büntetni az engedetleneket. Semmi postát bé ne botsásson magához

senkinek se ügyellen a' szavára. — Mindennek szemei Kigyelmedre vagynak függesztve, igen nagy szükség van armadiánknak a' Szavonai erősségre, a' Kigyelmed buzgó hazafiusága, és hívsége elegendő kezesek nékem arra, hogy minden eszét és erejét, azon Republikánkra nézve hasznos erősségnek meg tartására fogja fordítani. — Fő Conzul *Bonaparte* gondot fog az armadiára viselni, ő fogja annak szerentséjét igazgatni, nem sokára győzedelemmel menünk mi ki mostani egyetlen viaskodásainkból. — Ne kéméllye Kigyelmed az ágyú golyóbist, rettentse az ellenséget szüntelen, minden fenyegetődzéseit utálja meg, emlékezzen meg arról, hogy mennél többet árt annak, annál jobban fogja betsülni. — Senkinek se hidjen Kigyelmed, és a' maga vitézségén, hazájához való hívségén, és a' ditsősségen kívül, senkitől mástól ne kérjen tanácsot.“ s. a. t.

Suchet.

II. A' Svéviai Kerületben.

B. Kray Cs. K. hadi Tárnokmester azt írja e' folyó hólnapnak 20-ikán *Ulmai* fő hadi szállásáról, hogy az ellenség az előtt való nap, hadi erejének nagyobb részével a' Duna bal partyára által költözvén, meg támadni szándékozott ottan fekvő hadi seregeinket, a' mellyek mingyárt akkor hadi rendbe ki álván, várták is a' tsata elkezdődését; de hogy nemtsak nem merészlett az ellenség velünk üstökbe kapni, sőt a' következett éjjel ismét a' Duna jobb partyára ment által; a' melly alkalmatossággal mintegy 200 embert, és 6 tisztet fogtak el vitézeink közülök.

Azon nap, tudniillik *Majus* 20-ikán, a' Gróf *Gyulay* General Major corpora, és a' Fr. General *Delmas* brigadája közti is, sok apró tsaták történtek; hanem mivel a' Duna bal partyára ál-

tal ment Fr. Ármádia semmire sem mehetett, mind ő, mind *Hauptvult* Fr. Generális vissza vonták magokat, amaz *Weisenhorn*, e' pedig *Biberach* felé. — Mind a' kettőnek utól ment seregeit nagyon nyughatatlankodtatta Gr. *Gyulay* Gen. Major, és nem kevés embert és lovat raboltatott el közülök. — A' Ferdinand huzár Regementjénél szolgáló Kapitány *Gr. Hardegg*, igen jelesen viselte magát ezen alkalmatossággal.

Az ellenségnek Duna jobb partyára lett visszamenetele arra birta *B. Kray* hadi Tárnok mestert, hogy előjáró seregeit meg szaporítsa, és az ellenség mozdulásainak meg keméltetésére *Ferdinánd* Auszriai fő herczeg vezérlése alatt *Erbach* felé előre küldje. Elis ment ez az ifjú héros, és szüntelen nyughatatlankodtatta a' Frantzia arriergardát, az az, az utól járó sereget.

Ugy mutatják az ellenségnek további intézetei, hogy egészen a' *Duna*, *Iller*, és *Günz* folyóvizek közt szándékozik a' maga erejét öszve vonni. Minthogy pedig igen hegyes, völgyes, erdős, és tserjés az a' vidék, lehetetlen annak fekvéséből egész erejét ki tanulni. Azonközben oly rendelkezést tett *B. Kray* a' vezérlése alatt lévő armadiánál, hogy a' *Duna* jobb partya, és *Iller*, 's *Günz* folyóvizek közt fekvő Cs. K. truppoknak commandirozó Generálissa Gr. *Sztáray*, és *Ferdinánd* fő herczeg kémlélteffék meg az ellenség armadiájának két szárnyát; a' melly tárgyakról, a' postának tölle lett el menetelekor még semmi bizonyos tudósítást nem vehetett.

A' herczeg *Reusz* corpusánál, a' *Voralbergben*, és *Graubündenben*, *B. Kray* jelentése szerént, semmi meg tartásra méltó dolog nem történt.

Ezeken az officialis tudósításokon kívül, több környülatlásokat is olvashatunk néhány Német Országi közönséges levelekből, nevezetesen az Augspurgiakból, mellyek ha egyébért nem is,

leg alább azon tekintetre nézve is méltók volnának a' hitelre, mivel a' két ellenféges ármadiának szom. szédíságában iratnak. Ezeknek 23 ik Májusi darabjából ezeket olvassuk: *Günzburg* körül, és annak környékén, leg alább 18000 főből álló Cs. K. ármadia áll, a' mellynél a' Bavarusok közül 6000-ren, a' Württembergiak közül 7000-ren vagynak. — *Weisenhorn* mellett 3000 emberrel áll General-Major, *Gr. Gyutay*. — Egy áldott nap se múlik el, a' melylyen holt több, hol kevesebb Francziák fogságunkba ne esnének, és mihelyt valamelly Fr. tsupport mutattya magát, leg ottan repittetnek reaja az ágyú golyóbisok.

Günzburgból azt írják Május 21 ikén, hogy a' Francziák magok is általattya már azt, hogy ők tellyefféggel semmi ártalmára nem lehetnek az *Ulm* várasa környékén táborozó Cs. K. ármadiának, és hogy ezen okra nézve vonták volna ők magokat *Biberach* és *Memmingen* felé vissza. Ennekelötte 5 esztendővel kezdődtek ezen várasnak erőffégei *B. Mack* Cs. K. Generál Major javaslasából meg szaporittatni, és most már önnön maga a' tapasztalás is bizonyittya, melly nagy hasznára legyen azon várasnak jelenvaló ereje a' Német Birodalomnak, a' nélkül keresztül kossul járhatná az ellenfég a' *Svéviai*, *Frankóniai* és *Baváriai* kerületeket.

A' *Graubündenben* táborozó Cs. K. seregeknek meg lehetöffen szolgál a' hadi szerentse. — A' *Churban* lévő Cs. K. Generalis *Hiller* előbre nyomúlt a' Helvétziai apróbb Kántonokban, és az *Uri* Cantonban lévő *Dedovich* Generálissal öszve is tsatolta már magát. — Kétség kívül e' leszen az oka, hogy a' Rénusi Fr. ármadiának a' Centruma, avagy dereka hátrabb vonnya ő magát, hogy 5000 embert küldött sebes lépésekkel *Constantzián* által Helvétziába, a' kik által tudniillik a' *Hiller* Gen. Major előmeneteleit akadályoztatni szándékozik.

Manheimből, 's annak környékéről, mind által mentek a' Francziák a' Rénus bal partyára, és már a' varasban fegyveres polgárok állanak strázsákon.

Frantzia Ország.

Minekeltötte *Dijonba* utazott volna a' Fő Conzul, különös jó indulatot mutatott General Brüne eránt, nemtsak nálla lett magános meg jelenésekor, hanem a' Status Tanátsnak gyűlésében is, holott, a' külfő dolgokra ügyelő ministeren kívül, minden ministerek jelen vóltanak. Ebben a' gyűlésben önnön maga a' Fő Conzul az Előülönök a' székibe bé ülven, 's fel olvastatván a' jegyző könyvet, így szóllott: Polgár Status Tanátsofok! Ez az a' leg első gyűlés, a' mellyben polgár *Brüne* a' napnyugoti Ofztályokba lett küldtetésétől fogva, először meg jelent. — Nagyon örvendek, hogy ő a' ti közitekbe lett vissza térésekor a' Kormányfőék vele való meg elégedésének tanubizonyosságait tapasztalhattya. Ő lobogó láng közt találta a' napnyugoti Ofztályokat, most pedig tűz el óltva hagyta el azokat; ő pártosságot 's hazafiak közt való háborut talált ott, most pedig olly jó polgárokat hagyott hátra, a' kik a' Respublika kebelébe vissza tértek. Az ő tsendes erköltsi tulajdonságainak, és állhatatosságának köszönhettyük mi ezen hasznos következt. — Az ő tsendes és foganatós maga viselete által igen jó hirt 's nevet ízerzett ő, azokban a' tartományokban, a' Status Tanátsoffainak. — Kedves örömet érzek magamban, hogy én közönséges helyen nyilatkozathatom ki az én vele való különös meg elégedésemet.

Erre illy emberséges és szelid hangon felelt *Brüne* Generál: *Polgárok!* Fő Conzul! Egész mívöltában érzem a' ti velem való meg elégedeste-

ket, mivel mind a' Kormányzéseknek principiumait, mind pedig különösen a' tieiteket követtem, oly szerentsés voltam, hogy minden szándékomban bódogólnattam."

A' második Conzul *Cambaceres*, Majus 7 dik napján rendes audientiát adott a' Status Tanácsosoknak a' *Thuillieri* palotának nagy szálajában. — A' külső dolgokra ügyelő minister polgár *Talleyrand* is fel épült már betegségéből

A' mostani hadi ministert *Carnotot*, valamely különös dologban *Moreau* fő vezérhez küldötte a' Fő Conzul.

Ez az a' *Carnot*, a' ki *Barthelemy* Ex-Director társával, *Pichegrü* Generallal, *Willottal*, 's többekkel együtt ennekeelőtte 3 esztendővel, minden helyes ok nélkül számkivetésbe küldetvén, ő alkalmatosságot talált azon igazágtalan büntetésnek el kerülésére, 's azon időtől fogva a' Bonaparte Fő Conzulságáig a' Svéviai Kerületben, egy *Augspurgtól* 1 mélföldre fekvő *Lüzelburg* nevü faluban tartózkodott. Itten írta maga mentségére azon apologiát, a' melly már nyomtatásban is ki adatódott. Illendő volna, hogy mostani szerentsés állapotjában az ő bátorságos menedék helyének nem romlására, hanem bódogulására tzeizó planumokat készítene *Carnot* hadi minister. — General *Brune* a' Vendeistáknak és *Chouansok*nak szerentsés meg békéltetője, *Majus* 9-ik napján utazott a' fő Conzul után *Genevába*.

A' *Párisi* officialis újság levél azt hirdeti, hogy a' *Dijoni* reserva ármadiának egy része a' *Majlandi* herczegséggel határos *Walésiai* Gróffágba marfirozott, a' más része pedig a' *Cenis*, *S. Bernard*, és *S. Gothard* hegyein akar a' *Pedemonti* herczegségbe bérontani.

Mallet du Pan, a' ki eleitől fogva mindenkor ellenzette, 's ótsárlotta a' Fr. Revolutiót, így szól Londonban ki adott *Britanniai Merkur* nevező

tü munkajaknak utolsó darabjában: „Azzal hizekedik, *ügymond*, magának az első Conzul. hogy ő minden Francziát meg engeszteltethet egymással. Igen sebesen és egyenesen tudja ugyan ő a' maga politicáját eszközölni; de azért még is **nehéz**en fog feltételében bódogni s. a. t.

Nagy Britannia.

A' Londoni felső és alsó Parlamentumok helybe hagyták azt, hogy Angliából szabadon, és minden harmintzad fizetés nélkül ki lehessen *Irlandiába* a' gyapját vinni. Ezen utólsóbb feltétel ellen, instantiát adtak bé a' Parlamentumnak az Angliai posztó mivelők, 's meg mutatták az, hogy ebből a' manufacturából 20 millió font sterling ment bé a' Status kaszszájába esztendőnként, és hogy 300000 ember élt a' gyapjúval való bánasból ekkorig; következésképen, hogyha szabad lészzen Angliából gyapjat a' Irrlandiába hordani, igen sok embernek ki kell a' jelenvaló szük időben az Országból vándorlani.

A' 21-ik Aprilisi Parlamentális gyűlésben, egyedül Irrlandiának Angliával leendő uniojáról, avagy öszve tsatoltatásáról vólt a' tanátskozás, és a' tagoknak egymással való vetélkedések. A' mint mondatik, éppen annyi Antiunisták találtak *Angliában* mint szintén *Irrlandiában*, és hogy az Angliai Antiunisták kedvező alkalmatosságot találtak az általok már régtől fogva óhajtott reformatiójára a' Parlamentumnak. — Hosszas óratiót mondott *Gray* úr azon ártalmas bé folyásról, a' mellyet a' Constitutionnak, olly sok Irrlandiai képviselőknek bévételek által való meg változtatása, a' Korona hatalmának öregbitésére fogna szerezni, 's erőssen sürgette, hogy állítatódna fel egy különös Commissió, a' melly a' Parlamentumnak bátorságára, és mástól való nem függésére ügyel

ne, 's egyfzersmind annak reformatióját eszköz-
lené, el hitette azt önnön magával, hogy az An-
gliai Constitutiónak spiritusa is azt kívánja,
hogy azoknak a' régi népes városoknak és hely-
ségeknek!, a' mellyeknek ma nyomaik sem ta-
láltnak elegendők, semmi képviselőik ne legye-
nek a' Parlamentumban, és hogy azoknak az el-
pusztult helységeknek képviselő jussaik más népes
városoknak engedődjenek. — Hogyha 100 nem-
zeti képviselői vétetődnének fel Irlandiának a'
Parlamentumba, igen meg öregbedne a' Koroná-
nak abba való bé folyása. Már is tsak nem min-
den Skotziai repræsentánfok a' miníster pártján
vagnak következésképen jobb lenne a' jelenvaló
558 parlamentalis tagok közzül azon 80 kép-vise-
lőket, a' kiket 40 apró helységek eddig küldöttek,
a' Parlamentumból ki rekeszteni, 's 80 Irlandiai
képviselőt vinni abba bé s. a. t. Lord *Hawkesbury*
ditsirte ugyan a' *Gray* Úr buzgó hazafiúságot, és
semmi rélzre való nem hajlását, mindazáltal azt
is állatta, hogy nagyon hibázik, mivel eleitől
fogva nem vóltak a' N. Képviselők eggyesek egész-
len, a' népnek bé folyása is nemtsak nem kisse-
bedett, sőt inkább érezhetőképen meg nevedett.
— Négy pontokan áll, mondá továbbá Lord
Hawkesbury a' jó kórmányozás 1) a' belső tse-
deségben. — 2) a' polgári szabadságban — 3)
a' Statusnak ellenség ellen védelmező erejében
— 4) a' szerecsének és gazdagfágnak öregbedé-
sében; már pedig mind a' 4 pontra nézve felül
haladja Anglia a' több Európai Statusokat; követ-
kezésképen, semmi reformatió nélkül nem szüköl-
ködik a' mi Kórmányfzékünk és Parlametu-
munk.

Tierney Úr, az antiminísterialis résznek egyik
nevezetes tagja akként nyilatkoztatta ki önnön
magát, hogy ő nékie semmi ellenvetése nints ugyan
Irlandiának Angliával leendő öfzve kaptsolatá-

sa' ellen, hanem a' mód és eszközök nem láttatnak néki illendőknek lenni; más az, a' nép sem akarja azon uniót."

Mindezekre így szóllott *Pitth* minister: Nem reményli, hogy egy olly fontos dologban, a' mellytől *N. Britannianak* hazna 's talán állandó meg maradása is függ, az *Irrlandiai* néptől fogának tanátsot kérni. Vagynak ugyan néhánykor olly történetek, a' mellyekben ennek is helye lehet; de a' jelenvaló esetben minémü következései lehetnének annak? Nem kívánok én olly reformatiot, a' melly *Fr. principiumokon* és újításokon legyen építődve, és a' melly által minden törvénytévői hatalom, és *Constitutionalis* szabadság el rontatódjon. Ugyan ki is tudna az illyetén zürzavaros gyűlésekben a' népnek valóságos akarattyát igazán meg határozni. *Angliában* is gyakorta a' népre apelláltak néhány urak a' jelenvaló háború alatt; de látván ők azt most, hogy a' népnek szemei is meg világosodtak, és hogy az is támogattya a' ministereket, hátrább húzták magokat, és még azon köteleffégeiket is, a' mellyekkel *Constitutuenseiknek* tartoznak, el múlatytyák. Én az *Irrlandiai Parlamentum* meg határozásához tartom magamat. s. a. t. — Végtére sem bódogúlhatott *Gray* Úr a' maga fel tételében, és a' *Parlamentum* reformatióját tárgyazó projectuma a' voksoknak többsége által meg is vetetett.

Minden napkeleti Indiáról *Angliába* vissza tért hajók erőffitik azon nagy nyereséget, a' mellyet a' néhai *Tippo-Saib* lakó városában, *Seringapatnamban* nyertek a' gyözedelmes *Anglusok*. Azok a' kik azon nyereséget meg vásárlották sokkal többet használtak magoknak, mint magok a' nyerők. — — A' *Tippo-Saib* palotájának egyik udvarában 300 élő trigrisek is találtattak. — Azok közt leg vadabb vólt az, a' mellyet maga

kezeivel táplált *Tippo Saib*. — A' győzedelmesek egyetlen egyet sem hagytak meg életben, mind agyon lötték. — Melly szörnyű gyűlölséggel viseltetett légyen *Tippo Saib* az Európaiak ellen, elegendőképen bizonyítja, azon tigris formájú muzsikás alkotmány, a' melly *Madrásból* ajándékba küldetett a' Királynak. — Ez előtt a' fából mesterségesen csinált alkotmány előtt egy Európai hadi tiszt fekszik, a' kinek testét az alkotmány tépi, szaggattya, és eszi, egyzersmind a' hasában lévő orgona tigris módra ordít, és mint valamelly haldokló ember, keservesen sir. — Ez a' mesterséges alkotmány a' *Tippo-Saib* instrumentumos kabinetjében találtatott. Ebbe a' kabinetbe minden nap dél után bé ment a' nevezett Indiai Király, holott az Európai hadi tiszt keserves jajgatásával, és a' tigris bögésével szokta magát múlatni s. a. t.

A' gabonának felettébb való szüksége, különbözőféle intézetekre adott Angliában alkatmatosságot. Sohol sem szabad a' kenyérsütőknek 24 óra el forgása előtt a' sült kenyeret el adni, a' ki ezt miveli, mind annyiszor 5 font sterlingre fog büntetődni. Ugy mondják, hogy vólt is ezen intézetnek haszna, és naponként feléni kenyér sem kört el, mint annakelőtte. Hanem valamint más történetekben, úgy ebben is tudott a' fősvényiség maga magán segíteni, mivel el nem adták ugyan a' sütők 24 óra el tölte előtt sült kenyereiket; de hogy lágyan meg tarthassák azokat, a' mint a' sütő kementzéből ki szedték akként rakták egy rakásra, és pokrótzokkal jól bé takarván, 24 óra múlva is, olly melegen és lágyan találták, mintha akkor szédték volna ki a' tüzes kementzéből.

Helvétzia.

Az ezen Köz Társaságnál lévő Fr. ministe

Reinhard polgár, nem mint követ, hanem mint magános ember a' törvénytevő és végre hajtó Tanácsoknak néhány tagjait magához hivatván, azt terjesztette eleikbe, hogy Helvétziának jelenvaló állapotja, haszna, szabadsága, és repræsentativa alkotmánya múlhatatlanul azt kívánnyák, hogy azon Constitutiónak készítésében való foglalatosságoktól, a' melly minden fundamentomos principiumaira nézve semmirekellő, 's végre nem hajtható, szünnyenek meg a' tanácsok; hogy halasztassa a' provisiória Kormányzók a' Tanácsoknak gyűléseit továbbra, 's neveztesse ki egy törvénytevő Commissiót, a' melly egy olly Constitutiónak készítésében foglalatossádjék, de azt el ne végezze, a' melly a' Statusnak jelenvaló állapottyához alkalmaztatott legyen s. a. t. *Reinhard* Fr. minister ezen maga ki nyilatkoztatásának nemcsak semmi haszna nem vólt, sőt, a' mi még több, *Müret* és *Sekretan* polgárok, a' kik mind ketten vak buzgósággal viseltetnek a' Jakóbinusok kaptajára üttett Constitutió eránt, világossan protestáltak tanácsadása ellen, 's akként nyilatkoztatták ki magukat, hogy a' törvénytevő Tanács sem az egyiket, sem a' másikat nem fogja mivelni.

Lauzannából írják, hogy 30,000 főből álló Fr. ármádia legyen már a' Waléziai Grófságba, és hogy 15000 fogná azt még követni. — *Watrin* és *Marescot* Fr. Generálisok, a' *Simplon* és *St. Bernard* kösziklás hegyeinek meg vizsgálásokra küldettek a' Fő Konzultól. — Az utólsóbb a' reá bízott dolognak el végzése után vissza is ment már Genevába. —

Török Birodalom.

A' 14-ik Aprilisi Konstantzinapolyi levelek szerént, egy új Anglus eskadre menvén az Alexandriai kikötőhely eleibe, semmit sem akart Sir

Sidney Smítnek Fr. Generállal *Kleberrel* kötött Capitulatiójáról tudnihanem azt kívánna, hogy minden Egyiptomban lévő Frantzia seregek hadi fogságra adják magokat. A' Frantziák ellenben azt sürgetik, hogy a' Kapután Basa, az az a' Török fő Admiralis mennyen segítségére, 's ő kisírje őket Fr. Országba vissza. Ugy de a' Kapután Basa flottája még most is Konstantzinápoly alatt múlat. — Anglia azt kívánna a' Fényes Portától, hogy az Egyiptomi expedícióra tett költségeinek vissza fordítására, egynéhány kikötő helyeket adjon *Syriában* és *Egyiptomban*, a' mellyekben tudniillik ökö, árrus társakat, és Comtoárokat állithassanak fel, 's azon által is szabadossan mehesselek a' napkeleti Indiára. —

Elegyes Dolgok.

A' *Baden Durlachi* herczegi Ház a' fegyvereknek leg nagyobb tsörgései között is, szokott rezidentiájában *Carlsruuban* kíván meg maradni. — Ellenben a' *Württembergi* uralkodó herczeg egész familiájával 's udvarával egyetemben *Anspachba* ment, 's ott is fog a' dolgoknak jobbra leendő fordulásokig múlatni. — A' nem régiben Svéviai kerületben Magy. hufzároktól öfzve aprítatott Fr. brigadéros General *Dubois-Crance*, két hólnappal annakelőtte házasodott öfzve a' *Merlin* Ex Director öregbik leányával. — A' *Párisi* officialis újság levél egy általlyában tagadja, hogy az Egyiptomi ármádiának valamelly része a' Hierai szigetbe érkezett volna. — A' *Bresti* kikötő helyben 17 Frantzia - 's 15 Spanyol linea hajók vagynak a' ki evezésre készen. — Az azokon lévő hadi népnek 17-re tétetődik a' száma, 's hat hólnapra való elegendéssel vagynak meg terheltetve. — A' *Kadixi* kikötő helyből ki evezett, és déli Amérikába menni szándekozott Spanyol kereskedő flottától, 11

hajót, és 2 fregatot tüptek el az Anglusok. — A' jelenvaló háborúban ezt a' symbolumot választották magoknak a' Fr. ármádiák: *La paix, ou la mort*, az az, *Vagy békeesség, vagy halál.* — A' Majlandi Nemesség meg inneplette azon napot, a' mellyen ennekelötte elztendővel azon város és tartomány a' Francziák körmök között ki szabadult. Lord *Duncan* helyett, *Dickson* Anglus Admiralis fogja a' Franczia és Anglia Országok közt lévő Oceanusban az Angliai flottát comman- dirozni. — Azoknak a' *Wight* szigetben lévő Belgáknak, a' kik a' múlt elztendőben hazájokból ki költözvén, az Orániai herczeg mellé állottak, 5000 főre megy a' számok, 4 gyalog 's 1. dragonyos regementre vagynak fel ösztva, és vereshajtókás setétkék a' katonai köntösök. — A' Fr. Országba vissza tért emigransok közül, sokan egyet értvén az Angliai titkos Commissióval, meg fogattak, 's tömlötzökre hányattak. — A' Velentzei kereskedők 3400 forintot gyűjtöttek magok közt öszve a' sebbe esett Cs. K. katonaság számára,

* * *

Tabula Italiae Antiquae Geographica, ad Exemplar d' Anvillianum in usus Collegii Ref. Debrecinensis, æri incisa, per Franciscum Karacs Pestini 1800.

Ezt a' velünk egy Erd. Barátunk által közlött igen szép Mappát, lehetetlen hogy az olvasó Publicum előtt esméretessé ne tegyük. Valamint *d' Anville* ezen, 's több ehez hasonló tudós munkája által igen érdemessé tette önnön magát e' világ előtt: úgy a' Nemes Debreczeni Ref. Collegiumnak Erd. Professorai is igen nagyon használnak az alattok tanuló Ifjúságnak, hogy a' Római Antiquitast, az az, a' Római Birodalomnak régi történeteit, nem szajkó módra, mint ennek-

előtte, hanem fundamentomossan tanúttattya-
nitványikkal. De nem tsak a' régi Római historiák-
nak tudására, hanem a' Classicus Auctoroknak
értésére is igen hasznos ez a' Mappa.

Szivünkből óhajtánánk, hogy a' közép- és
újabb időkbeli Olasz Országi történeteknek meg-
világosításokra nézve, ezen Országnek újabb Map-
páját is ki metzetné a' N. Debreczeni Ref. Col-
legium, olly formán, mint 1795 dik esztendőben
itt Bécsben, illy felül való irással ki adattatott :
*L'Italia Divisa Ne Suoi Differenti Stati, Regni,
E Republiche, con tutte le strade Maestre colle di-
stanze di tutte le Poste, che in essa si comprendo-
no, tratta dalle ultime osservazioni Astronomiche.*
— *In Vienna, sireffo Artaria, e Comp 1795.*

Minthogy ennek a' Mappának tsak azok ve-
hetik jó hasznát, a' kik az Olasz nyelvet is értik,
szükség vólna a' ki adatandó új Mappában
az az Olasz szókat Deákra nyelvre fordítani. — E'
mellett a' Máltai szigetet is, melly a' jelenva-
ló időben nagy tárgya a' hadakozásnak, maga-
valóságában elő adni, a' Közép Tengert az ev-
vel határos Afrikai és Asiai Tartományoknak
némely részével együtt azon Mappán ki metz-
tetni, a' mellyekből a' Francziáknak Egyiptom,
és az Anglusoknak Málta ellen való expeditioi-
kat, mint valamelly tükörből ki nézni lehetne.

Karacs Urnak ezen általunk ki hirdettetett
Mappán tett szép munkája, 's szorgalmatosága
igen nagy ditsiretet, és a' Publicum előtt méltó
kedvességet érdemel. Valósággal meg érdemle-
né ez az Erd. Hazánkfia, hogy közönséges sege-
delem által fel segéltetvén, mind több több töké-
letességre vihetné Calchographiában való szép
talentomait.